Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ

про результати відвідування
Відділення поліції № 1 Богодухівського районного відділу поліції Головного управління Національної поліції у Харківській області

05.08.2026

м. Харків, 2026

І. ВСТУП

На виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19[1], 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 05.08.2026 групою НПМ здійснено відвідування Відділення поліції № 1 Богодухівського районного відділу поліції Головного управління Національної поліції у Харківській області (далі – установа, Відділення поліції).

Відвідування здійснювали члени групи НПМ:

Сібільова Олена Вікторівна, представник Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини в Харківській області (керівник групи НПМ);

Бурлаков Антон Валерійович, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Герман Катерина Юріївна, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Романова Анастасія Євгеніївна, представник громадської організації.

Начальник Відділення поліції – підполковник поліції **Пеленчук Роман Володимирович.**

Відвідування відбулося у присутності старшого інспектора – чергового чергової частини **Бондаренко Яни Володимирівни**.

Слід зазначити, що під час відвідування Відділення поліції членам групи НПМ забезпечено безперешкодний доступ до всіх приміщень установи, а також можливість ознайомлення з необхідною документацією.

Загальна інформація.

Відділення поліції входить до складу структурних підрозділів Богодухівського районного відділу поліції Головного управління Національної поліції у Харківській області.

Відділення поліції розташоване за адресою: вул. Паркова, буд. 22, м. Валки, Харківська обл.

Відділення поліції розміщується в триповерховій будівлі. Біля головного входу до установи розміщено табличку із зазначенням повної назви об’єкта (фото 1).

У Відділені поліції облаштовано кімнату для проведення слідчих дій. Поряд із тим, на третьому поверсі облаштоване приміщення для проведення процесуальних слідчих дій із неповнолітніми у форматі «зеленої кімнати». Зазначені приміщення передбачені для належного режиму перебування та процесуального забезпечення прав затриманих осіб, що відповідають вимогам національного законодавства і міжнародних стандартів. Також на першому поверсі розміщені пост чергового та приміщення для здійснення прийому громадян (фото 3).

На стінах вестибюлю наявні інформаційні стенди про керівництво Відділення

поліції, графік прийому керівництвом установи, стенд з іншою довідковою інформацією від Національної поліції України, інформацією про можливість отримати безоплатну правничу допомогу, способи звернення до Уповноваженого Верховної Ради з прав людини тощо (фото 2). Також наявна скринька для звернень, скарг та пропозицій громадян Відділення поліції.

Відповідно до вимог абзацу 2 частини 1 статті 6, частини 2 статті 12 Закону України «Про захист персональних даних», у Відділені поліції наявні попереджувальні знаки щодо здійснення відеоспостереження при вході до відповідних зон.

Поряд із тим, відповідно до вимог Інструкції із застосування органами та підрозділами поліції технічних приладів і технічних засобів, що мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису, засобів фото- і кінозйомки, відеозапису, затвердженої наказом Міністерства внутрішніх справ України від 18.12.2018 № 1026, у Відділенні поліції камери відеоспостереження забезпечені можливістю архівації даних не менше 30 діб.

На дверях службових кабінетів Відділення поліції розміщено інформаційні таблички із зазначенням прізвища, імені, по батькові та посади працівника, за яким закріплено відповідний кабінет.

Під час огляду групою НПМ зазначених службових кабінетів працівників Відділення поліції, сторонніх та примусово утримуваних осіб, а також предметів, що можуть бути застосовані для катування чи психологічного тиску, не виявлено.

На виконання вимог підпункту 11 пункту 3 наказу Національної поліції України від 21.07.2017 № 747 «Про оголошення вироків судів стосовно колишніх поліцейських» у Відділенні поліції проводяться щотижневі комісійні обстеження всіх службових приміщень та транспортних засобів з метою виявлення та вилучення сторонніх предметів, які можуть бути використані для заподіяння тілесних ушкоджень затриманим особам.

На виконання вимог Інструкції з організації діяльності чергової служби органів (підрозділів) Національної поліції України, що затверджена наказом Міністерства внутрішніх справ України від 23.05.2017 № 440 (далі – Інструкція № 440), у Відділенні поліції призначено службову особу відповідальну за перебування та забезпечення прав затриманих осіб.

При вибірковій перевірці посадових інструкцій (функціональних обов’язків) працівників Відділення поліції встановлено, що до посадових інструкцій віднесено обов’язок щодо заборони катувань та вжиття заходів для їх недопущення, що відповідає вимогам статті 10 Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання.

Під час відвідування затриманих, доставлених у Відділенні поліції не перебувало.

Попередні зауваження.

Попереднє відвідування установи групою НПМ здійснено 13.05.2025.

За результатами попереднього відвідування Головному управлінню Національної поліції в Харківській області та Богодухівському районному відділу

поліції Головного управління Національної поліції в Харківській області відповідно до їх компетенції надано наступні рекомендації:

1. Розглянути питання щодо облаштування приміщення для забезпечення конфіденційного побачення затриманих осіб із захисником.

2. Звернути увагу на необхідність облаштування кімнати для проведення слідчих (розшукових) дій.

3. Розмістити інформацію про найближче укриття (захисну споруду цивільного захисту), доступне для використання працівниками та відвідувачами у разі оголошення сигналу «Повітряна тривога».

4. Розглянути питання щодо облаштування укриття на території Відділення поліції або забезпечення можливості безпечного переміщення працівників та відвідувачів до найближчої захисної споруди цивільного захисту у разі оголошення сигналу «Повітряна тривога».

Станом на момент проведення відвідування зазначені рекомендації виконано частково, а саме облаштовано кімнату для проведення слідчих розшукових дій.

ІІ.ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права не бути підданим катуванню, жорстокому, нелюдському або такому, що принижує гідність, поводженню чи покаранню (стаття 3 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 1 Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність видів поводження і покарання, стаття 28 Конституції України).

1. У порушення підпункту 1 пункту 1 розділу VII Інструкції № 440 у Відділені поліції відсутня кімната для затриманих . Відповідальні службові особи Відділення поліції повідомили представникам групи НПМ, що після складення відповідних процесуальних документів затриманих негайно доставляють до ізолятора тимчасового тримання, оскільки у Відділенні поліції немає можливості облаштувати кімнату для затриманих з урахуванням міжнародних стандартів та національного законодавства.

Порушення права на охорону здоров'я (стаття 25 Загальної декларації прав людини, стаття 12 Міжнародного пакту про економічні, соціальні і культурні права, стаття 13 Європейської соціальної хартії, стаття 49 Конституції України, статті 18, 23 Закону України «Про Національну поліцію»).

2. Відповідно до пункту 14 частини першої статті 23 Закону України «Про Національну поліцію» визначено, що поліція відповідно до покладених на неї завдань вживає всіх можливих заходів для надання домедичної допомоги особам, які постраждали внаслідок кримінальних чи адміністративних правопорушень, нещасних випадків, а також особам, які опинилися в ситуації, небезпечній для їхнього життя чи здоров'я.

Водночас встановлено, що вимоги законодавства щодо належної підготовки працівників до надання домедичної допомоги забезпечені не в повному обсязі.

Зокрема, всупереч положенням частини першої статті 12 Закону України «Про екстрену медичну допомогу» та Порядку підготовки та підвищення кваліфікації осіб, які зобов'язані надавати медичну допомогу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.11.2012 № 1115, із 58 працівників Відділення поліції лише 3 працівники пройшли відповідну підготовку щодо володіння знаннями та практичними навичками надання домедичної допомоги та отримали посвідчення, що підтверджують проходження такого навчання.

Порушення права на професійну правничу допомогу (стаття 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 59 Конституції України, стаття 213 Кримінального процесуального кодексу України).

3. У порушення вимог пунктів 17 та 18 розділу VI Інструкції №440 у Відділенні поліції відсутня кімната для забезпечення конфіденційного побачення затриманих осіб із захисниками. Відсутність такого приміщення не забезпечує належних умов для проведення конфіденційних побачень та реалізації права затриманих осіб на конфіденційне спілкування із захисником.

Європейський комітет з питань запобігання катуванням (далі – Комітет) у 21-й Загальній доповіді [CPT/Inf (2011) 28] наголошує на важливості забезпечення доступу до адвоката під час перебування особи у підрозділі поліції, зокрема необхідності проведення зустрічі адвоката із затриманою особою наодинці та у приватному порядку. Комітет не вбачає необхідності відступати від принципу конфіденційності зустрічей між адвокатом і затриманою особою.

За поясненнями працівників Відділення поліції, облаштування окремої кімнати для конфіденційного побачення наразі неможливе у зв'язку з відсутністю в приміщенні Відділення поліції вільного простору, придатного для її облаштування.

Порушення права на життя (стаття 2 Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, стаття 3 Загальної декларації прав людини, стаття 27 Конституції України).

4. У порушення вимог Кодексу цивільного захисту України у Відділенні поліції відсутня споруда цивільного захисту, яка забезпечує можливість захисту населення від впливу небезпечних факторів, що виникають внаслідок надзвичайних ситуацій, воєнних дій або терористичних актів. Крім того, у приміщенні Відділення поліції відсутня інформація щодо місцезнаходження найближчого захисного укриття та маршруту прямування до нього.

Порушення прав осіб з інвалідністю (стаття 9 Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю, стаття 21 Конституції України).

5. Відповідно до вимог пункту 8.4.2.4 ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення», затверджених наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 30.11.2018 № 327 (далі – ДБН В.2.2-40:2018), сходи обладнано

контрастним маркуванням. Водночас у невідповідність пункту 8.4.2.4 ДБН В.2.2-40:2018 окремі ділянки маркування частково стерлися та втратили належну видимість, у зв'язку з чим потребують відновлення для забезпечення належної функціональності маркування та безпечного пересування сходами осіб із порушеннями зору (фото 5).

Інші порушення.

6. Під час спілкування з працівниками Відділення поліції встановлено недостатній рівень обізнаності окремих працівників щодо положень статті 3 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, яка встановлює абсолютну заборону катування, нелюдського чи такого, що принижує гідність, поводження або покарання.

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ

Головному управлінню Національної поліції України у Харківській області, Відділенню поліції № 1 Богодухівського районного відділу поліції Головного управління Національної поліції в Харківській області відповідно до їх компетенції:

1. Організувати належний розгляд даних рекомендацій. Забезпечити дієвий контроль за станом усунення зазначених порушень прав людини, а також причин і умов що їм сприяють;
2. Облаштувати кімнату для затриманих у Відділенні поліції;
3. Організувати навчання для працівників Відділення поліції з питань надання домедичної допомоги;
4. Вжити заходів спрямованих на облаштування у приміщенні установи кімнати для конфіденційного спілкування затриманих осіб із захисниками;
5. Вжити заходів щодо забезпечення доступності для осіб із інвалідністю до будівлі Відділення поліції;
6. Вжити заходів спрямованих рівня обізнаності працівників щодо міжнародних стандартів поводження з особами, які перебувають під контролем поліції;
7. Вжити заходів щодо облаштування у Відділені поліції споруди цивільного захисту.

Додаток: фототаблиця на 3 арк.

Керівник групи НПМ
представник Уповноваженого
Верховної Ради України
з прав людини у Харківській області **Олена СІБІЛЬОВА**

Додаток

ФОТОТАБЛИЦЯ ДО ЗВІТУ

Фото 1.

Фото 2.

Фото 3.

Фото 4.

Фото 5

